

En rundtur

EN LÖNANDE RUNDTUR GENOM VÄRMLANDS GAMLA FINNBYGDER

- Svenska Turistföreningens årsskrift 1915



RÖKSTUGA I LEKVATTNET.

Ed. Rydahl fot.

För den, som företagit den vackra färden uppför Frykensäarna och stiftat den alltid intressanta bekantskapen med platserna för Gösta Berlings saga, erbjuder sig — med Torsby som utgångspunkt — en liten rundtur, som såväl i fråga om den intima kännedom man erhåller om och den djupa inblick man får i den gamla, högintressanta, finska kulturen, som ock den storslagna och orörda vildmarksnaturen, torde stå utan motstycke i Värmland och f. o. i hela mellersta Sverige. Det är rundturen Torsby—Lekvattnet—Östmark—Torsby, som med största lätthet kan företagas på tre dagar, av raska fotgängare på två; man bör dock söka anslå åtskilligt längre tid för att kunna bli i tillfälle att företaga en del sidoturer. Den 25 km långa vägen från Torsby till Lekvattnet bjuder på en hel del vackra naturscenerier, i all synnerhet sedan vägen inkommit i Rottnaälvens trånga och djupa dalgång. I Södra Lekvattnet erbjuder turisthotellet Lillhem en förträfflig utgångspunkt för färder in i de djupa finnskogarna, verkliga ödemarksskogar. En 3 timmars vandring leder förbi finska badstugor i byn Popetorp, genom stora skogar med stark vildmarksstämning upp till ett av Värmlands förnämsta utsiktsberg, Rattanolla, som lyfter sin skogiga hjässa till 510 m höjd. Utsikten därifrån är en fjärrsyn i all dess upphöjda storhet: under och inför åskådaren bada i solljuset de närmaste skogarna och de avlägsna åsarnas lugna, svagt böljande linjer, som ögat skönjer mildtals åt alla håll, de längst bort belägna mera som en aning av ljusblå skuggor, vilka tona samman med horisonten. Ej ett spår av civilisation.

Vägen upp till Fäbacken — ett fult namn på ett så vackert ställe — är från hotellet i Södra Lekvattnet endast 1 timme; man passerar förbi ålderdomliga gårdar med svalbodas och logar och annat intressant samt en åldrig finsk badstuga. Utsikten däruppe är i sitt slag synnerligen typisk över den djupa, skogiga dalen.

En annan 3 timmars vandring leder över bergen från Lekvattnet till Östmark. Det vore att önska, att denna förträffliga förbindelse- led mellan Rottna- och Röjdådalarna, som gör den nu beskrivna rundturen bekväm och lätt att utföra, oftare toges i bruk än vad som lär vara fallet. Någon förstklassig landsväg är det icke, men en god och tydlig bergstig är den förvisso. Man kan möjligen köra den, men ej åka velociped. Någon möjlighet att gå fel finnes icke, och den bjuder flera överraskningar. Intressantast är den i riktningen från Lekvattnet till Östmark. Sedan man i 1 timme vandrat genom den ödsliga storskogen utan skynt av något, som tyder på människan, når man toppen av det skogsberg, som vägen övergår. Här möta två överraskningar slag i slag: allra högst upp på toppen av det 358 m höga skogsberget — 164 m över Lekvattnet — ligger en liten, nästan cirkelrund sjö med i solglansen intensivt blått vatten, illusoriskt lik vad man skulle vilja kalla en kratersjö. Det är denna på toppen av berget liggande sjö, Runsjön, som i den gigantiska utsikten från Rattanolla utgör en av de mest fängslande och egendomliga detaljerna. Och vid stranden av denna sjö ligger, inbäddad i en särdeles rik, färgstark och yppig vegetation, en liten by med ett läge som få i Värmland. Men denna by är en ödeby: människorna äro borta, inga kreatur beta på de saftiga vallarna, stugorna stå tomma, delvis raserade; förfallets prägel gör sig mer än vanligt dystert gällande i denna härliga bergs- trakt. I sin fortsättning leder stigen utmed sjön, förbi en vid östra stranden ensligt men måleriskt liggande stuga, förbi ett skolhus, som ligger mitt i den villande storskogen. Därpå börjar sänkningen ned mot Röjdådalen och Östmark, och på flera ställen öppna sig utomordentligt vidsträckta

fjärrsyner över den stora, djupa dalgången med bergåsar, den ena lyftande sig över den andra, i förtonande, blå färger. Man kommer så ned till Östmark i Röjdådalen — en dalgång, som i hela sin längd inom Sverige bjuder på verkliga pärlor av naturscenerier.

[Svenska Turistföreningens årsskrift 1915](#)